

РЕШЕНИЕ

№ 76

гр. Нова Загора , 25.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – НОВА ЗАГОРА в публично заседание на двадесет и втори април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: **РОСИЦА С. НЕНОВА**

при участието на секретаря Диана М. Дечева
като разгледа докладваното от РОСИЦА С. НЕНОВА Гражданско дело № 20202220100934 по описа за 2020 година

Производството е по чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.143, ал.2, т.5 от ЗЗП.

Производството е образувано по искова молба от К. П. П. с ЕГН *****, чрез адв.Д.Л. Ф. от АК – София против „Кредиленд“ ЕООД с ЕИК 201022749, за прогласяване на нищожността на Договор за потребителски кредит и евентуално за прогласяване на нищожността на клаузи от договора.

В исковата молба се твърди, че на 12.02.2019 г. ищецът и ответното дружество били сключили Договор за потребителски кредит № СТРА-00000203, по силата на който били предоставени в собственост 1000.00 лв., със срок на договора от 12 месеца, при фиксиран годишен лихвен процент в размер на 40.44 %, ГПР 48.86 % и обща сума за погасяване 1232.40 лв. Съгласно чл.2.11.1. от договора кредитополучателят се задължавал при подписване на договора да представи обезпечение: поръчител - физическо лице, което да отговаря на следните изисквания: да работи по безсрочен трудов договор, да не е в предизвестие за прекратяване на трудовите му правоотношения, да бъде осигурено на минимум 1100 лв. и да няма повече от един кредит в една банкова или небанкова финансова институция, като кредитът трябвало да се обслужва редовно.

Съобразно чл.2.11.3 по писмена молба на кредитополучателя, кредитодателят можел да даде допълнителен тридневен срок за надлежно осигуряване на обезпечението по т.2.11.1. Чл. 2.12. гласял, че в случай на неизпълнение на задължението по т.2.11.1. в дадения допълнителен срок по т.2.11.3. кредитополучателят дължал на кредитодателя неустойка в размер на 11.03 % от усвоената сума на месец, която се дължала и начислявала от дена, следващ изтичането на тридневния срок по т.2.11.3. до дена на предоставяне на надлежно обезпечение. При сключване на договора, кредитополучателят бил подписал и молба от 12.02.2019 г. по образец, с който бил декларирал, че е наясно и е съгласен да заплаща неустойка по чл.2.12 от договора. На същата дата, на него му бил предоставен и погасителен план, съгласно който той дължал да заплаща неустойка в размер на по 110.30 лв. месечно, които се кумулирали към падежните вземания за лихви и главница от по 102.70 лв.

Твърди се, че ищецът изцяло бил усвоил кредитния ресурс, но не дължал изпълнение на вземанията за неустойка и за договорна лихва, тъй като те намирали своето основание в нищожната кредитна сделка, аргументите им за което били следните:

I Уговорената в процесния договор възнаградителна лихва била нищожна като противоречаща на добрите нрави по чл.26 от ЗЗД, като неравноправна по смисъла на общия фактически състав на чл.143 от ЗЗП и като заобикаляща изискванията на ЗПК по смисъла на чл.21 от ЗПК.

1. Ищецът считал, че с договорения фиксиран годишен лихвен процент в размер на 40.44 % се нарушавали добрите нрави, поради което била налице нищожност на уговореното възнаграждение. Съдебната практика приемала, че при формиране размера на възнаградителната лихва, макар нормативно да не бил установен императивен лимит, обективен критерий за добросъвестното и определяне можел да бъде размера на законната лихва, без обаче тя да може да се приеме като максимален размер. Трайно се приемало, че противоречаща на добрите нрави била уговорка, предвиждаща възнаградителна лихва надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а за обезпечени кредити - двукратния размер на законната лихва. В тази насока били: Решение № 906/30.12.2004 г.по гр.д. 1106/2003 г. на ВКС, 2 г.о.; Решение № 378/18.05.2006 г. по гр.д. № 315/2005 г. на ВКС, 2 г.о., Решение № 1270/09.01.2009 г. по гр.д. № 5093/2007г. на ВКС, 2.г.о., Определение № 901/10.07.2015 г. по гр.д. № 6295/2014 г. на ВКС, 4 г.о. По аргумент от цитираните решения, при необезпечени заеми възнаградителната лихва следвало, да не надхвърля повече от три пъти законната лихва. Твърди се, че в настоящия случай договорената между страните лихва в размер на 40.44 % годишно, към която следвало да се добави скритата лихва - уговорената по договора неустойка за неосигуряване на поръчител надхвърляла повече от три пъти законната, което представлявало нарушение на добрите нрави, като критерий за норми на поведение, установени в обществото.
2. Налице било основаниято за нищожност на уговорената възнаградителна лихва по чл.21 от ЗПК. Ищецът твърди, че посоченият в договора фиксиран лихвен процент в размер на 40.44 % не отговарял на действително приложения в заемното правоотношение лихвен процент, тъй като уговорената неустойка за неосигуряване на поръчител представлявал добавък към договорната лихва - скрита лихва и в нарушение на чл.11, ал.1, т.9 от ЗПК, кредиторът не бил оповестил потребителя действителната цена на кредитния ресурс. Вземането по чл.2, ал.12 от потребителския договор нямало характера на неустойка, тъй като макар и да било наименувано така, това вземане изначало било уговорено без да притежава присъщите на неустойката и характеризиращите я като такава обезщетителна и обезпечителна функции. Кредиторът го бил именувал „неустойка“, за да преодолее ограничението по чл.19, ал.4 от ЗПК, тъй като съгласно чл.19, ал.3, т.1 разходите за обезщетения не се вземали предвид при изчисляване на ГПР. Търговецът си бил гарантирал, че ще получи това вземане срещу предоставените в заем средства, чрез създадените от него предпоставки

за сигурно изпълнение на ограничителните му изисквания за осигуряване на поръчител. Вземането било допълнителна и гарантирана за него икономическа облага, поради което съставлявала печалба за търговеца - скрита под формата на неустойка лихва. В този смисъл била и съдебната практика, която приемала, че когато търговецът създава предпоставки да получи допълнителна парична облага от предоставения кредитен ресурс, независимо че променя наименованието на претенцията и я именува като „неустойка“, вместо да разкрие действителната и икономическа и правна характеристика на лихва, тази облага съставлявала печалба за него и като такава следвало да бъде обявена на потребителя като елемент на договорната лихва /Решение № 1398 от 27.11.2019 г. по в.гр.д. № 2171/2019 г. на XIV състав на ОС - Пловдив, Решение № 1514/16.12.2019 г. по в.гр.д. № 2442/2019 г. на VI състав на ОС - Пловдив, Решение № 1510/13.12.2019 г. по в.гр.д. № 2373/2019 г. на VI на ОС—Пловдив, Решение № 398/13.05.2019 г. по в.т.д. № 159/2019 г. на III състав на ОС - Варна, Решение № 214/14.03.2019 г. на ОС - Пловдив по в.гр.д. № 2877/2018 г. и Решение от 31.10.2017 г. по в.т.д. № 835/2017 г. на ОС - Варна/.

Ищецът твърди в исковата си молба, че аргументите му, че договореният размер на възнаградителната лихва от 40.44 % бил в по-висок размер от обявения на потребителя, тъй като към него следвало да се кумулира и скритата под формата на неустойка лихва.

Посочва, че за да заобикалят материално-правните изисквания, регламентирани в чл.19, ал.4 от Закона за потребителския заем, фирмите за бързи кредити, регистрирани по реда на чл.3а от ЗКИ въвели практика да поставят на кандидатстващите за кредит лица изисквания, на които те не могли да отговорят: осигуряване на поръчителство на изпълнението на заемното правоотношение при неизпълними условия и/или предоставянето на банкови гаранции и др. След като кредитодателите създали предпоставки за неизпълнение на тези задължения, чрез поставянето на изисквания към потребителите, които те не могат да удовлетворят, те включили в договорите за потребителски кредит санкции - заплащането на неустойки или пък предвидил заплащането на такса за осигуряване от страна на кредитодателя на фирми, които да обезпечат задълженията на потребителите. Чрез предвиждането на неустойки за неосигуряване на обезпечение, небанковите финансови институции си осигурили допълнителна печалба, която вече била калкулирана с договорената възнаградителна лихва, като същевременно преодолели законовото изискване на чл.19, ал.4 от ЗПК за таван на лихвените нива и други разходи по предоставената в заем сума.

Преценката за действителността на клауза за неустойката и за нейния обоснован размер следвало да бъде извършена с оглед претърпените вреди от неизпълнението при спазване на критериите, заложи в т.3 от ТР на ОСТК на ВКС по т.д. № 1/09, с което било дадено разяснение, че условията и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка произтичали от нейните функции, както и от принципа за справедливост в гражданските и търговски правоотношения. Преценката за нищожност на неустойката, поради накърняване на добрите нрави следвало да се прави за всеки отделен случай към момента на сключване на договора, като можело да бъдат използвани някои от следните примерно изброени критерии - естеството им на парични или непарични и размерът на задълженията, който се обезпечавал с неустойка, дали изпълнението е било обезпечено с други правни способности, вид на уговорената неустойка и на неизпълнението, съотношение на размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнението вреди.

В исковата молба се твърди още, че предвидената неустойка в размер на 1323.60 лв. не изпълнявала обезщетителна функция, доколкото тя значително надвишавала заетата сума от 1000.00 лв., без да зависи от вредите от неизпълнението на договорното задължение, по никакъв начин не кореспондирала с последици от неизпълнението и се начислявала като добавък към платежната вноска. Максимално тежките вреди, които един кредитор можел да претърпи били от виновното пълно неизпълнение. Чл.33 от ЗПК предвиждал, че при забавено изпълнение на задълженията по договора за потребителски кредит размерът на обезщетението била законната лихва върху непогасената част от дълга. Следователно размерът на законната лихва бил максималното обезщетение за пълното неизпълнение на паричните задължения по кредитното правоотношение. От неосигуряването на поръчител, кредиторът не можел да претърпи вреди, чиято стойност е по-голяма от тази при пълно неизпълнение. Предвиждането в процесния договор, че кредиторът имал право на обезщетение по чл.92 от ЗЗД, надхвърлящо значително размера на дължимата мораторна лихва при неизпълнение не защитавал негов легитимен интерес и внасяло неравноправност по смисъла на чл.143, ал.2, т.5 от ЗЗП в договорното съдържание с цел неговото облагодетелстване в ущърб на потребителя.

Твърди се още в исковата молба, че уговорената неустойка целяла да обезщети кредитора от фактическата неплатежеспособност на длъжника. Но било уговорено, че тя не се дължи при неизпълнение на основното договорно задължение и се простирила независимо дали кредиторът бил претърпял вреди от настъпило неизпълнение, поради което тя била типичен пример за неустойка, която изначално не притежавала обезщетителна функция, а само санкционната такава по правната си характеристика не съставлявала неустойка.

По изложените съображения, неустойката била излязла в разрез с добросъвестността извън присъщите ѝ функции. Предвидено било тя да се кумулира към погасителните вноски като по този начин това водело до скрито оскъпяване на кредита. По същество тя била добавка към възнаградителната лихва на търговеца - заемодател и го обогатявала неоснователно, доколкото именно лихвата би се явила цена на услугата по предоставения заем и в този смисъл би представлявала и печалбата на заемодателя.

3. Ищецът твърди, че възнаградителната лихва била уговорена неравноправно по смисъла на чл.143 от ЗЗП. При сключване на процесния договор потребителят не бил могъл да прецени обхвата на поетото от него задължение, тъй като същият бил заблуден от търговеца, че ще дължи цена на кредита в размер на 40.44 %. В нарушение на чл.147, ал.1 от ЗЗП, на заемодателят не било оповестено по обективен и прозрачен начин, ясно и разбираемо какви са икономическите последици от поетото от него задължение и какъв бил действителния размер на възнаградителната лихва, а е бил заблуден, че нарушава договора, на което основание трябвало да простира неустойката по чл.2.12 от процесния договор.

Принципът за обективност, прозрачност и равнопоставеност на уговорките по потребителските сделки, регламентирано в чл.5 от Директива 93/13/ЕИО, транспонирано в чл.147, ал.1 от ЗЗП, съгласно договорените клаузи следвало да се съставят на ясен и разбираем език било тълкувано с преюдициални заключения на Съда на ЕС и в практиката на ВКС. Според Съда на ЕС яснотата и разбираемостта не се отнасяла само формално и граматически до икономическите последици от поемането на задълженията им и връзката на всяка уговорка с другите договорни клаузи/Решение по дело С-186/2016 г., съображения 60,70,71 и 72 от решението по дело № С-26/2013 г., решение от 23.04.2015 г. по дело С-96/2014 г., Решение от 26.02.2015г. по дело С-143/13 г., Решение по дело С-472/10 г., Решение по съединени дела С-154/15 г., С-307/15 г. от 21.12.2016 г./ и с оглед на задължителния им характер са съобразени с Решение № 98 от 25.07.2017 г. по т.д. № 535 на ВКС II т.о. с което съдебния състав е приел, че „Тълкуването на СЕС поставя като изискване

за яснота и разбираемост, клаузата да е така формулирана, че да е разбираема не само от граматическа гледна точка...Така, че потребителят да може да предвиди въз основа на ясни и разбираеми критерии произтичащите за него икономически последици. При съмнение относно смисъла на определено условие, то се тълкувало по благоприятен за потребителя начин – чл.147, ал.2 от ЗЗП“.

В исковата си молба ищецът твърди още, че на плоскостта на настоящия казус, доставчикът на кредитен ресурс бил нарушил изискванията на справедливостта и добросъвестността и неравноправно не бил разяснил на потребителя какъв бил размерът на дължимата от него възнаградителна лихва, на което основание разписаната в договора лихва от 40.44 % не била породила валидни правни последици по чл.146. ал.1 от ЗПП.

Твърди се също, че договорът за потребителски кредит бил нормативно уреден като възмезден - чл.11, ал.1, т.9 от ЗПК и липсата на задължителния реквизит от съдържанието му, а именно непораждането на валидно задължение за заплащане на цена на кредитния ресурс има, съгласно чл.22 от ЗПК, за юридическа последица недействителност на заемното правоотношение, като в този смисъл ищецът посочва в исковата си молба съдебна практика. Сочи се че не приложима била нормата на чл.26, ал.4 от ЗЗД, тъй като договорът за потребителски кредит не би могло да бъде сключен без недействителната му част, понеже той нормативно бил уреден като възмезден и кредиторът не би го сключил без определено възнаграждение за отпуснатия кредит. Аргумент за недействителност на договора на това основание можело да се почерпи от обстоятелството, че съгласно по-пълната защита, дадена на потребителя със ЗПК - чл.22 от ЗПК, при неспазване на императивните изисквания към договора за кредит, уредени в чл.10, ал.1, чл.1, ал.1, т.7 - 12 и 20 и чл.12, ал.1 т.7 - 9 от ЗПК, сред които са точното определяне на възнаградителната лихва чл.11, ал.1, т.9 от ЗПК договорът за потребителски кредит се явявал изцяло недействителен. От изложеното следвало, че законът поставял важен акцент на посочената уговорка, относно цената на заемните средства - поради възмездния характер на договора за потребителски кредит, в момента на сключването му и с оглед внасяне на яснота относно правата и задълженията на потребителите и за по-пълна защита на интересите им, трябвало да бъдат уговорени лихвеният процент по кредита /чл.11, ал.1, т.9 от ЗПК/. Нищожността на клаузата, регламентираща част от реквизитите на договора за потребителски кредит - лихвен процент - представляващи част от същественото съдържание на договора правело цялото заемно съглашение нищожно. Това разрешение отговаряло и на задължителното тълкуване на Директива 93/13 относно неравноправните клаузи на Съда на Съюза, сключен между продавач или доставчик и потребител договор, съдържащ една или няколко неравноправни клаузи, да бъде обявен за нищожен в неговата цялост, когато се окаже, че това гарантира по-добра защита на потребителя/.

Неприложима била и втората хипотеза на чл.26, ал.4 от ЗЗД, съгласно която било възможно договора да бъде само частично недействителен. Нищожността на отделни части от договора можело да доведе до нищожност на целия договор, само ако частта не може да бъде заместена по право от повелителните правила на закона или ако не може да се предположи, че договорът би бил сключен без недействителната му част. Разяснява, че на плоскостта на процесния казус, нищожните клаузи на договора относно определянето на процента на възнаградителната лихва не биха могли да се заместят по право от повелителните норми на закона, тъй като законодателят не бил въвел императивни размери на цените на кредитите, а и с оглед на задължителното тълкуване с редица преюдициални заключения на Съда на ЕС, с които било дадено разрешението, че националните съдилища не са овластени да изменят съдържанието на неравноправните договорни клаузи, че договорът трябва по принцип да продължи да действа без друго изменение, освен произтичащото от премахването на неравноправните клаузи, доколкото съгласно нормите на

вътрешното право съществува правна възможност така да се запази договорът, тъй като ако на националния съд бъде позволено да изменя съдържанието на неравноправните клаузи в такива договори, подобно правомощие би могло да застраши постигането на дългосрочната цел на чл.7 от Директива 93/13 относно неравноправните клаузи понеже би способствало за премахването на възпиращия ефект, който се упражнява върху продавачите и доставчиците, чрез самото непрिलाгане на неравноправните клаузи спрямо потребителя.

II. На следващо място, в исковата молба се твърди, че действително приложения в кредитното правоотношение ГПР бил различен от посочения в договора, че кредиторът вписвайки в контракта ГПР от 48.86 % бил заблудил потребителя, като използвана заблуждаваща търговска практика била довела до неравноправност на уговорката за ГПР и бил заобиколил изискванията на чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК. Поради неравноправността на уговорката на ГПР и съгласно чл.21 от ЗПК клаузата за ГПР била нищожна с произтичащите правни последици по чл.22 от ЗПК - нищожност на цялата кредитна сделка поради липса на задължителен реквизит от съдържанието на договора за потребителски кредит по чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК.

По силата на чл.19, ал.1 от ЗПК ГПР се формирал по нормативно установен алгоритъм и изразявал всички разходи по кредита като процент от общия размер на предоставения кредит. По съображенията, подробно изложени в исковата молба ищецът счита, че вземането по чл.2.12. от процесния договор не съставлявало неустойка, на което основание включването му в размера на ГПР не се дерогирало от правилото на чл.19, ал.3, т.1 от ЗПК. Това вземане по правната си природа било печалба за кредитора, т.е. договорна лихва. Договорната лихва била вид разход по кредита и като такъв, съобразно повелителните изисквания на чл.19, ал.1 от ЗПК следвало да бъде включена в размера на ГПР. Невярно посочване на лихвения процент по договора в размер на 40.44 % без в него да е включена скритата лихва по чл.3, ал.2 от договора имало за резултат и невярно разписване на ГПР в размер на 48.86 %. Правото на ЕС, гарантиращо високо ниво на защита на потребителите поставял важен акцент върху ГПР. Целта на ГПР следвало да се изведе от Съображения 19, 20 от Директива 2008/48 които гласяли следното:

„/19/ За да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, те следвало да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит, която те могат да вземат със себе си и да обмислят. С оглед осигуряване на възможно най-пълна прозрачност и сравнимост на предложенията за сключване на договор, тази информация следвало да включва по-специално годишния процент на разходите/ГПР/, приложим на кредита и определян по еднакъв начин навсякъде в ЕС.

/20/ общите разходи по кредита за потребителя следвало да включват всички разходи, включително лихва, комисионни, такси, заплащане за кредитни посредници и всякакви други разходи, които потребителят следвало да заплати във връзка с договора за кредит, с изключение на нотариални разходи.

Съгласно чл.3 от Директива, буква ж/ „общи разходи по кредита за потребителя“ означава всички разходи, включително лихва, комисионни, такси и всякакви други видове разходи, които потребителят следвало да заплати във връзка с договора за кредит и които били известни на кредитора, с изключение на нотариалните разходи, разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, по-специално застрахователни премии, също се включват, ако в допълнение към това сключването на договор за услугата е задължително условие за получаване на кредита или получаването му при предлаганите условия.

Размерът на ГПР бил решаващ за потребителя, защото по замисъл на Директивата, същият имал за цел да информира потребителя за стойността на кредита и да може по тази стойност да сравнява кредитните продукти с оглед правото си на информиран избор. В договора било посочено че ГПР е в размер на 48.86 %, като това било неточно и подвеждащо, тъй като в този размер не била включена скритата под формата на неустойка договорна лихва. Следователно в договора се предвиждал ГПР в по-нисък размер от реалния размер на ГПР, а чрез занижаване на размера на ГПР и лихвения процент кредиторът целял да заблуди потребителя за реалните параметри на договора за кредит, което представлявало недобросъвестна търговска практика.

В исковата молба се твърди още, че съдът на ЕС обаче вече би постановявал, във връзка с Директива 87/102/отменена и заменена с Директива 2008/48/, че предвид целта на защита на потребителите от несправедливи условия в договора за кредит, преследвана с тази директива и за да бъдат потребителите напълно запознати с условията по бъдещото изпълнение на подписания договор при сключването му, чл.4 от посочената директива изисква кредитополучателят да разполага с всички данни, които могат да имат отражение върху обхвата на задължението му.

Съгласно чл.4 параграф 1 и 2 от директива 87/102 договорът за кредит трябвало да се изготви в писмена форма и в него трябвало да се посочи ГПР, както и условията, при които последният можел да бъде променен. В чл.1а от тази директива се определяли условията за изчисляване на ГПР, а в чл.4 б.а от нея се уточнявало, че ГПР трябвало да се изчисли „в момента, в който кредитния договор е сключен“.

Така това информиране на потребителите относно общия разход по кредита под формата на процент, изчислен съгласно единна математическа формула, имала съществено значение.

В този смисъл било решение от 15.03.2012 г. по дело C-453/10 на СЕС, в което било посочено, че: В т.40 и 41 от цитираното решение, СУС бил приел, че чл.6 параграф 1 от Директива 2005/29 следвало, че заблуждаваща била тази търговска практика, която съдържала невярна информация и следователно била измамна или по някакъв начин, включително посредством цялостното представяне, заблуждава или било възможно да заблуди средния потребител по отношение на един или няколко от посочените в чл.6, т.1 аспекти и във всички случаи подтиквала или е възможно да подтикне потребителя да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел. Между посочените в тази разпоредба аспекти била именно цената или начинът на изчисляване на цената. СЕС бил извел разрешението, че търговска практика изразяваща се в посочването на договор за кредит на по-нисък от действителния ГПР, представлява невярна информация, относно общите разходи по кредита и следователно относно цената, посочена в чл.6, параграф 1 буква г/ от директива 2005/29. След като посочването на такъв ГПР подтиква или може да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случа не би взел. Неяснотите, вътрешното противоречие и подвеждащото оповестяване на изискуемо с императивна норма съдържание, законодателят уреждал като порок от толкова висока степен, че изключвал валидността на договарянето /чл.22 от ЗПК/.

В исковата молба се твърди още, че Договорът за потребителски кредит не бил породил валидни права и задължения и поради неспазване на изискванията на чл.11, ал.1, т.20 от ЗПК, тъй като в съдържанието на договора не бил включен размера на лихвения процент на ден. Законодателят бил извел изрично правило по какъв начин следва да се посочи в договора тази стойност, за да гарантира, че информацията за лихвения процент на ден ще бъде предоставена на разбираем език и в подходящ аналитичен вид, за да може всеки

потребител дори и този, който няма достатъчна финансова грамотност да осмисли предоставената му информация или да извърши математически изчисления, ще може да упражни правото си по чл.29 от ЗПК.

В исковата молба се твърди още, че с оглед изложеното и на основание чл.23 от ЗПК потребителят следвало да върне само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва и други разходи по кредита. Уредбата на националното право била в съответствие с правото на ЕС такава санкция била пропорционална и възпираща с оглед на изискванията, поставени от Съда с решение от 09.11.2016 г., Home Credit Slovakia/C-42/15, БИ:С:2016:842, т.65 и 69/.

Твърди се и че независимо, че между страните било възникнало валидно облигационно правоотношение, кредиторът предявявал искания ищеца да му заплати лишените от правно основание вземания за възнаградителна лихва и за неустойка, което обуславяло правния интерес на ищеца от предявяване на следния иск, а именно ищецът моли съда да постанови решение с което да прогласи нищожността на договор за потребителски кредит № СТРА-00000203/12.02.2019 г.

Прави се и алтернативно искане в случай че съдът не уважи този иск в условията на евентуалност, ищеца моли съда да постанови решение с което да прогласи нищожността на клаузите на чл.2.11.1 и чл.2.12. от договора.

Претендира да му бъдат присъдени разноските по делото.

Ищецът с исковата си молба представя и моли съда да приеме доказателства по опис.

Ответника в законоустановения срок не е подал отговор на исковата молба и не е изразил становище по иска.

На 19.04.2021 г. по делото е постъпила молба с вх. № 1418 от ищеца, с която моли съда да даде ход на делото, поради липса на процесуални пречки.

Поддържа исковата молба и моли съда да приеме приложените към нея доказателства. По отношение на доклада излага следното становище: Счита, че правната квалификация на евентуалния иск за прогласяване на нищожността на неустоечната клауза е чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.143, ал.2, т.5 от ЗЗП, като твърди че с тази клауза се нарушават добрите нрави и че същата била уговорена неправомерно. Въвели били и твърдение, че са неравноправни клаузите за ГПР и лихвения процент. Съгласно чл.7 ал.3 от ГПК съдът следи служебно неравноправни клаузи, с оглед на което и без да било въведеното тях като основание неравноправността на неустоечната клауза, съдът дължи служебно да извърши проверка, дали са налице фактическите и правни обстоятелства, обуславящи квалифицирането □ като внасяща неравноправие в правоотношението. С молбата се моли съда да разпреди в доклада в частта му по т.5 на нормата на чл.146, ал.1 от ГПК, че в тежест на ответникът е да докаже индивидуалното договаряне на спорните клаузи с оглед разпоредбата на чл.146, ал.2 от ЗЗП, предвиждаща че търговецът и доставчикът следвало да докажат индивидуалното обсъждане на клаузите в потребителския договор и на нормата на чл.7, ал.3 от ГПК, изискваща съдът да предостави възможност на страните да изложат своите становища относно евентуалната неравноправност на договорни клаузи.

С молбата ищецът, чрез пълномощника си заявява, че не поддържа искането за изслушването на експертиза по следните съображения: За да бъде постигната целта по съображение 9 от Директива 2008/48 на всички потребители да бъде осигурено високо и равностойно ниво на защита и да се създаде реален вътрешен пазар, на липсата в договора за

кредит на разписан годишен процент на разходите, следвало да се приравни неговото неточно посочване. В съображение 43 от Директивата бил поставен важен акцент върху значението на годишният процент на разходите за постигането на тези цели. В чл.19 параграф 1 от Директивата било разписано, че годишният процент на разходите се изчислявал по точно определена математическа формула, съдържаща се в част I от приложение I. Съдът вече бил постановил, че непосочването на ГПР в договор за кредит може да представлява решаващ фактор в рамките на анализа на съответната национална юрисдикция за това дали клаузата от този договор относно разходите по кредита е изразена на ясен и разбираем език по смисъла на чл.5 от Директива 93/13. Ако случаят не е такъв, националната юрисдикция била оправомощена да преценява дали такава клауза е неравнопоставна по смисъла на чл.3 от тази директива.

Съдът подчертал, че търговска практика, състояща се в посочването в договор за кредит на по-нисък от действителния годишен процент на разходите, трябва да се окачестви като „заблуждаваща“ по смисъла на чл.6 параграф 1 от Директива 2005/29/, доколкото тя подтиква или е възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не бил взел. Съдът бил извел, че установяването на нелоялния характер на такава търговска практика представлява един от елементите на които по силата на чл.4 параграф 1 от директива 93/13 компетентният съд може да основе преценката си за неправомерния характер на договорните клаузи относно цената на отпуснатия потребителя кредит.

Съдът вече бил приел, че на непосочването на годишен процент на разходите в договор за кредит трябвало да се приравни ситуация, в която договорът съдържа само математическа формула за изчисляването на този годишен процент на разходите, без обаче да се предоставят необходимите за това изчислени данни. По съображения, че ГПР изпълнявал горните условия - неравнопоставен бил като формиран, чрез заблуждаване на потребителя относно размера му и като несъдържащ необходимите за изчислението му данни, ирелевантно било с какъв точно размер същият се отклонява от подвеждащо и неточно разписаният в договора ГПР. Ако съдът приемел тези доводи на ищеца за основателни, то на него не му били необходими специални знания, за да формира преценка, че действителния размер на ГПР надвишава разписаният в договора.

В молбата се сочи, че от друга страна нормите на ЗПК и ЗЗП били императивни и от публичен ред, за приложението на които съдът следял служебно /така т.3 от ТР по т.д. № 1/13 на ОСГТК на ВКС/. С оглед на което, ищецът предоставял на преценката на съда дали да назначи служебно експертиза.

В молбата си ищецът, чрез пълномощника си заявява, че няма други доказателствени искания и няма да сочи други доказателства. Считал делото за изяснено от правна и фактическа страна и моли съда да даде ход на делото по същество. Моли съда да уважи предявените иски по съображенията, изложени в исковата молба и в представената по делото писмена защита. Моли съда, ако ответникът не се яви в съдебно заседание по делото, да постанови неприсъствено решение. Процесуалния представител на ищеца моли съда на основание чл.38, ал.2 от ЗА да му присъди адвокатско възнаграждение за оказаната на ищеца безплатна правна помощ. В случай, че ответникът изпрати процесуален представител, се прави възражение за прекомерност на възнаграждението.

С молбата ищецът представя и писмена защита, в която е изложил съображения по предявения иск, както и списък на разноските на основание чл.38, ал.2 от ЗА вр.с чл.7, ал.2, т.2 от НРМАВ дължимото адвокатско възнаграждение било в размер на 408.92 лв.

На 21.04.2021 г. по делото е постъпила молба с вх. № 1478 от ответника „Кредиленд“ ЕООД с ЕИК 201022749, чрез адв. Жулиета Стойкова Димитрова от АК – София, с която се заявява, че от името на представляваното от нея търговско дружество и въпреки невъзможността □ да се яви в днешното съдебно заседание по делото, поради ангажираност в друго съдебно производство, моли при условията на липса на процесуални пречки, по същото да бъде даден ход и да бъде поставено за разглеждане. В случай че ищецът не се яви на насроченото за 22.04.2021 г. съдебно заседание и не направи искане за разглеждане на делото в негово отсъствие, съдебното производство да бъде прекратено и искът да бъде отхвърлен.

В молбата се заявява, че ответникът оспорва изцяло депозираната искова молба от ищеца за прогласяване нищожността на Договор за потребителски кредит № СТРА-00000203 от 12.02.2019 г., а при условията на евентуалност прогласяване нищожността на клаузите за неустойка по договора, като неоснователна и недоказана. Оспорват се изцяло изложените от ищеца твърдения, че между страните не били възникнали валидни облигационни правоотношения, поради което следвало да бъде прогласена изцяло нищожността на процесния договор за потребителски кредит.

В молбата си ответникът твърди, че между страните били възникнали валидни облигационни правоотношения по силата на Договор за потребителски кредит № СТРА-00000203 от 12.02.2019 г. по силата на който ищецът К.П. бил поискал, а дружество „Кредиленд“ ЕООД му било предоставило под формата на кредит суми, в размер на 1000 лева - главница, срещу което кредитополучателят се бил задължил да възстанови изцяло размера на усвоения кредит, заедно с договорени лихви и неустойки. Договорът бил сключен по инициатива на К. П. П., същият лично и по свое желание бил посетил офис на „Кредиленд“ ЕООД, запознал се бил с всички условия и изисквания във връзка с предоставянето и ползването на парични суми под формата на потребителски кредит и саморъчно бил подписал, без забележки и възражения съответните документи. От страна на „Кредиленд“ ЕООД били изпълнени всички поети ангажименти по договора за кредит, като в уговорените срокове била предоставена заемната сума лично на кредитополучателя в пълен размер.

В молбата си ответникът твърди, че до настоящия момент от страна на ищеца-кредитополучател, към дружество „Кредиленд“ ЕООД била заплатена единствено сума в размер на 69.00 лв., от което било видно, че кредитополучателят съвсем съзнателно не изпълнявал задълженията си по договора за кредит и умишлено бил изпаднал в забава в изключително голям период от време. Твърди се и че съвсем съзнателно и умишлено, кредитополучателя - ищец в настоящото производство, целял да се ползва от възможността, да не изпълни изцяло задълженията си по договора за кредит, неправомерно и съвсем аморално възползвайки се от посочената за относима към случая съдебна практика.

Твърди, че въпреки това, в дух на разбирателство и с цел извънсъдебно уреждане на така създалата се ситуация ответника отправил извънсъдебно предложение за уреждане на отношенията с ищеца К.П., чрез процесуалният му представител - адв.Д.Ф., но поради непостигане на съгласие, извънсъдебно споразумение не било постигнато, поради което депозирал настоящата молба.

Ответника заявява, че оспорва изцяло искането на ищеца за прогласяване нищожност на договор за кредит № СТРА-00000203 от 12.02.2019 г., като неоснователно и недоказано.

Оспорва искането за назначаване на съдебно-счетоводна експертиза с поставени задачи от ищеца с исковата молба, като неотнормима към естеството на спора. В тази връзка

ответника оспорвал искането на ищеца, в случай че бъде допусната такава съдебно-счетоводна експертиза, ответника да бъде задължен да заплати разноските по същата, предвид факта, че тя не била поискана от ответника и била искане от което изцяло се ползвал ищеца.

В случай, че от страна на ищеца бъдат формулирани нови фактически твърдения или възражения, ответника моли да не бъдат допускани за разглеждане като преклудирани, предвид разпоредбата на чл.133 от ГПК.

В случай, че бъдат представени нови доказателства и/или бъдат заявен нови доказателствени искания от ищеца, ответника моли съда да не приема същите, респективно да не ги допуска, освен ако не отговарят на чл.143, ал.2 от ГПК.

В случай, че каквито и да било доказателствени искания на ищеца бъдат допуснати, ответникът моли съда да му даде възможност в определения от него срок да се запознае с тях, след което да вземе становище и евентуално да формулира допълнителни доказателствени искания, включително оспорвал всички новопредставени доказателства, в случай че има такива.

С оглед изложеното в молбата си ответника заявява, че оспорва изцяло депозираният от ищеца К.П. иск за прогласяване на нищожността на договор за кредит № СТРА-00000203 от 12.02.2019 г., включително оспорвал изцяло искането при условията на евентуалност, да бъде прогласена нищожността на клаузите за неустойка по чл.2.11.1. и чл.2.1.2 от договора, като неоснователен и недоказан.

Моли съда да се произнесе със съдебно решение, с което да отхвърли исканията изцяло.

В случай, че съдът прецени, че искът е изцяло или частично основателен, ответникът прави изрично възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение и моли същото да бъде съобразено с предвидения за това минимум в Наредба № 1 на ВАС за минималните размери на адвокатските възнаграждения, предвид факта, че делото не се отличавало с фактическа и правна сложност, включително по хода на същото не се налагало събиране на множество доказателства.

Ответникът моли да му бъдат присъдени направените в настоящото производство разноски, за които прилага справка, договор за правна помощ и адвокатско пълномощно.

В съдебно заседание ищеца К. П. П. редовно призован, чрез пълномощника му адв.Д.Л. Ф. от АК – София - не се явява, не се явява и пълномощника му адв.Д.Л. Ф. от АК – София.

Ответника „Кредиленд“ ЕООД, редовно призован - не се явява представител.

След преценка доводите на страните и на събраната по делото доказателствена съвкупност, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Приема писмените доказателства по делото: Пълномощно на л.9 от делото; Договор за правна защита и съдействие на л.10 от делото; Договор за потребителски кредит № СТРА-00000203 от 12.02.2019 г.; Общи условия към Договора за потребителски кредит на л.13-л.15 от делото; Погасителен план към договор за потребителски кредит № СТРА-00000203 от 12.02.2019 г.; Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителски кредити на л.от 17 до л.20; Молба от К. П. П. на л.21 от делото; Известие

за доставяне на л.22 от делото; Вносна бележка за платена д.т. на л.27 от делото; Пълномощно на л.48 от делото; Договор за правна защита и съдействие на л.49 от делото; Справка за разноси.

Видно от приетите доказателства по делото, между ответника „Кредиленд“ ЕООД с ЕИК 201022749 – като кредитор и К. П. П. с ЕГН *****, като кредитополучател от друга страна, на 12.02.2019 г. е бил сключен Договор за потребителски кредит № СТРА-00000203 от същата дата, а параметрите на сключения договор били:

- Общ размер на кредита: 1000.00 лв.;
- Първа вноса: 12.03.2019 г.;
- Краен срок за погасяване: 12.02.2020 г.;
- Срок на договора за кредит: 12 месеца;
- Месечни вноски: 12 броя;
- Размер на месечна вноса: 102.70 лв.;
- Размер на месечна неустойка: 110.30 лв.;
- Обща месечна сума за плащане (вноса + неустойка): 213.00 лв.;
- Дата на погасяване: 12-то число на месеца;
- Годишен процент на разходите (ГПР %): 48.86 %;
- Лихвен процент на месец: фиксиран 3.37004 %
- Обща сума (главница и лихви): 1232.40 лв.

Не се оспорва от страните, че сумата по кредита е била усвоена, като общата отпусната сума по договора е в размер на 1000.00 лв.

От приетите доказателства е видно, че върху всяка страница от процесния договор за кредит, както и на общите условия, погасителния план и стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация към него, стои подписа на кредитополучателя.

Видно от приложената по делото на л.21 молба от ищеца К. П. П. със собственоръчно изписани три имена и подпис, същият изрично е декларирал, че се съгласява с т.2.12 на сключения между страните договор, във вр. с т.2.11.3.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

При така установената фактическа обстановка съдът намира, че между страните е възникнало валидно облигационно отношение, произтичащо от сключения Договор за потребителски кредит № СТРА – 00000203 от 12.02.2019 г.

Претендираните от ищеца права произтичат от наличието на договорни отношения между страните свързани със сключването на процесния договор. Твърденията на ищеца са, че Договор за потребителски кредит № СТРА-00000203/12.02.2019 г. бил нищожен и моли съда да прогласи неговата нищожност и излага подробни съображения за това или в условията на евентуалност ищеца моли съда да постанови решение, с което да прогласи нищожността на клаузите на чл.2.11.1 и чл. 2.12. от договора, т.е. ищецът моли съда да постанови решение, с което да обяви за нищожен процесния договор за потребителски кредит № СТРА - 00000203 от 12.02.2019 г. или в условията на евентуалност да прогласи за нищожността на клаузите на 2.11.1 и чл.2.12 от същия договор, поради което предявеният иск е с правна квалификация чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.143, ал.2, т.5 от ЗЗП.

В тежестта на всяка от страните бе да докаже твърденията си.

С оглед на всичко изложено по-горе, съдът приема, че ответникът се явява изправна страна по договора за потребителски кредит, тъй като е изпълнил своето задължение да предостави уговорения потребителски кредит на кредитополучателя К. П. П.. Последният, като кредитополучател обаче се явява неизправна страна, тъй като не е заплатил в срок месечните погасителни вноски.

На съда не бяха представени доказателства за погасяване на дължимите, съгласно уговореното в сключения между страните договор, нито дори и наведените с исковата молба от ищеца твърдения, че на основание чл.23 от ЗПК потребителят следвало да върне само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва и други разходи по кредита.

Видно от приетите доказателства е на всяка страница от процесния договор за кредит, вкл. и на общите условия към него, погасителния план към него и на стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация към него, стои подписа на кредитополучателя П., което същият не е оспорил.

От приложената и приета като доказателство по делото на л.21 молба от К. П. П. се установява, че ищеца собственооръчно е изписал трите си имена и се е подписал, с което изрично е декларирал, че се съгласява с т.2.12 на сключения между страните договор, във вр. с т.2.11.3, а именно, че е пожелал да му бъде предоставен тридневен срок за осигуряване на обезпечение, съгласно договореното в т. 2.11.1 от договора и при невъзможност да изпълни този ангажимент е наясно и е съгласен да плаща неустойка в размер и по начина, уговорен в т.2.12 на договора. Визираната неустойка пък е конкретизирана, като такава в погасителния план към Договор за потребителски кредит № CTRA - 00000203 от 12.02.2019 г., належащ се на л.16 по делото.

Спазена е нормата на чл.147а от ЗЗП и нормата на чл.11 от ЗПК. Видно от представените доказателства необходимата информация за сключване на процесния договор е била предоставена в ясен и четлив вид, съобразно законовите изисквания на кредитополучателя и той сам по своя инициатива доброволно е сключил процесния договор и се е съгласил с предложените му условия за предоставяне на сумата по кредита, за което надлежно е положил подписа си без забележки и възражения.

По делото не са налице доказателства за изпълнение на задълженията по договора от страна на ищеца и последният не е претендирал, че има сторени такива.

Наведеното от ответна страна, че кредитополучателя е заплатил единствено сумата от 69.00 лв. също остана неподкрепено от доказателства, но и не бе оспорено от ищцова страна.

Нещо повече – съгласно т.2.14 на сключения между страните договор, Кредитополучателя има право на отказа от сключения договор за кредит в срок 14 календарни дни, считано от дата на сключване на договора и усвояване на кредита, като заплаща лихвата, начислена за периода от датата на усвояване на кредита до датата на връщане на главницата, както и обезщетение за направените от Кредитополучателя разходи към публичните административни органи. Правото за отказ от договора не се прилага за договорите за кредит с общ размер по-малък от 400 лв. (съгласно чл.29а от ЗПК).

Също така съгласно т.2.20, Кредитополучателят има право да подава жалби до Кредитодателя, като последният е длъжен да се произнесе по жалбата в 30 дневен срок.

И в двете цитирани хипотези не са налице никакви действия от страна на ищеца в

настоящото производство.

Предвид гореизложеното съдът намира, че следва да отхвърли изцяло ищцовите претенции.

При такъв изход на процеса и на основание чл.78, ал.1 от ГПК, ищецът следва да бъде осъден, да заплати на ответника направените разноски по настоящото дело, съгласно представения Списък по чл.80 от ГПК в размер на 350.00 лева за адвокатско възнаграждение.

Водим от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск от К. П. П. с ЕГН *****, с постоянен адрес: **** и настоящ адрес: *** срещу „Кредиленд“ ЕООД с ЕИК 201022749 с адрес: гр.Сливен, бул. „Панайот Хитов“ № 14, ет.2, представлявано от Т.Т. М., с който се иска прогласяване нищожността на Договор за потребителски кредит № СТРА - 00000203 от 12.02.2019 г., с правно основание чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.143, ал.2, т.5 от ЗЗП, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск от К. П. П. с ЕГН *****, с постоянен адрес: **** и настоящ адрес: *** срещу „Кредиленд“ ЕООД с ЕИК 201022749 с адрес: гр.Сливен, бул. „Панайот Хитов“ № 14, ет.2, представлявано от Т.Т. М., с който се иска прогласяване нищожността на клаузи 2.11.1 и 2.12 от Договор за потребителски кредит № СТРА - 00000203 от 12.02.2019 г., с правно основание чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и чл.143, ал.2, т.5 от ЗЗП, като неоснователен.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, К. П. П. с ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на „Кредиленд“ ЕООД с ЕИК 201022749, СУМАТА от 350.00 лв. /триста и петдесет лева/, разноски в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд гр.Сливен в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Нова Загора: _____